

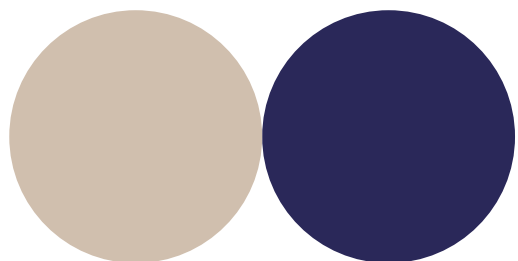
Oslo

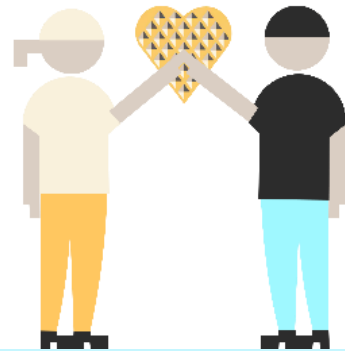
Bydel Nordre Aker

Frivillighetsplan 2023-2027

Innhold

Sammendrag	3
1. Innledning	4
2. Politiske føringer og forankring	6
3. Medvirkning i planarbeidet.....	7
4. Gjennomføring av planen	7
4.1 Målgruppe for planen	7
5. Mål og tiltak	8

Sammendrag

Dette dokumentet løfter frem Bydel Nordre Aker's prioriterte innsatsområder innen frivillighetsarbeid. Bydelen skal skape en endringsvillig og utviklingsorientert organisasjonskultur hvor samskaping med frivilligheten er en del av vår arbeidsdag. Arbeidet skal bidra til realisering av Oslo kommunes visjon «Vår by, vår framtid. En grønnere, varmere og mer skapende by med plass til alle», i tillegg til bydelens visjon «Sammen skaper vi gode, aktive og selvstendige liv i Nordre Aker». Dokumentet skal hjelpe oss med å gjøre nødvendige strategiske og operative veivalg. Frivillighetsplanen bygger på kommunale og politiske føringer på feltet, lokal innsikt og kartlegging av eksisterende praksis i bydelen.

Innbyggere, ansatte og folkevalgte i bydelen har medvirket i utforming av planen.

1. Innledning

Frivillig sektor kan defineres som en varig og regelmessig aktivitet av mer eller mindre formell art. Dette omfatter blant annet frivillige lag, organisasjoner, foreninger og frivilligsentraler i tillegg til egenorganisert frivillig innsats.

Hva er frivillighet?

Det finnes flere definisjoner på frivillighet. FNs internasjonale særorganisasjon for arbeidslivet, International Labour Organization, definerer frivillig arbeid som:

«Ikke-obligatorisk arbeid. Det vil si den tiden en person bruker på å utføre en eller flere aktiviteter – enten gjennom en organisasjon, eller direkte overfor andre utenfor egen husholdning – uten å ta betalt».

(International Labour Organization, 2011)

Frivillighet er et prioritert område i Oslo kommune og i Bydel Nordre Aker. I 2016 vedtok kommunen «Frivillighetsmeldingen – engasjement og deltakelse, frivillighet i Oslo» (Byrådssak53/16, 2016). Meldingen trekker frem at kommunen skal støtte og styrke samhandlingen mellom kommunal og frivillig sektor, tilrettelegge for økt samhandling mellom frivillige aktører, motivere til frivillig innsats og øke rekrutteringen av frivillige.

Frivillighetsmeldingen har fire hovedmål

1. Det skal være lett å drive frivillig aktivitet og organisasjonsvirksomhet.
2. Kommunen skal styrke samhandlingen mellom kommunal og frivillig sektor og tilrettelegge for økt samhandling frivillige aktører imellom.
3. Flere av kommunens lokaler, uteplasser og anlegg skal være tilgjengelige, meråpne og fylles med frivillig aktivitet.
4. Kommunen skal stimulere til mangfold, bredde og en nyskapende frivillig sektor, og bidra til økt rekruttering av frivillige.

(Oslo kommunes Frivillighetsmelding, 2016, s. 3-4)

Bydel Nordre Aker er en bydel som satser på frivillighet. Frivillighet er et viktig verktøy for å redusere og utjevne sosiale og økonomiske ulikheter i samfunnet. Frivillighet hjelper oss til å styrke deltakelse, nettverk og medbestemmelse. Som kommune og bydel skal vi støtte frivillig aktivitet gjennom tilrettelegging, koordinering, dialog og samarbeid. Vi skal gjøre det enklere å være frivillig, bidra til bedre samarbeid mellom bydel og frivillige, bedre samarbeidet internt i bydelen og mellom de frivillige. Frivilligheten skal ønskes velkommen med sine bidrag og synspunkter, og møtes med respekt.

2. Politiske føringer og forankring

Frivillighetsmeldingen til Oslo kommune sier at kommunen skal støtte og styrke samhandlingen mellom kommunal og frivillig sektor, tilrettelegge for økt samhandling mellom frivillige aktører, motivere til frivillig innsats og øke rekrutteringen av frivillige.

I Bydel Nordre Akers strategiske plan for 2021- 2024 vektlegges helhetlige løsninger og samarbeid på tvers av tjenester og sektorer for at bydelen skal realisere sin visjon om at alle skal ha selvstendige, aktive og gode liv. Vi mener at et bedre og tettere samarbeid med frivilligheten kan bidra til å realisere bydelens fire strategiske satsingsområder; samskaping, nyskaping, forebygging og bærekraftig utvikling. Bydelsutvalget i Nordre Aker vedtok i sitt verbalvedtak desember 2022 at bydelen skal utarbeide en ny frivillighetsplan. Denne planen baseres på innsikt fra prosjektet «Satsning frivillighet» hvor bydelen har kartlagt tjenestene sin bruk og samhandling med frivillige personer, og på den forrige frivillighetsmeldingen.

Bydel Nordre Akers frivillighetsplan bygger videre på nasjonale, kommunale og politiske føringer på feltet:

- Oslo kommunes frivillighetsmelding
- Oslo kommunes overordnede plan, Kommuneplanen
- FNs bærekraftsmål
- Strategisk plan for Bydel Nordre Aker 2021- 2024
- Leve hele livet St. melding 15 – Aldersvennlig frivillighet
- KS- velferd i nytt terreng mot 2040
- Frivillighetserklæringen
- Samarbeidserklæringen mellom styrende partier i Oslo og bydel
- Meld. St. 24 (2022–2023) Fellesskap og meistring
- Rom for deltakelse - regjeringens kulturfrivillighetsstrategi (2023-2025)

Byrådet i Oslo ønsker særlig fokus på bærekraftsmål nr. 17: Samarbeid for å nå målene - partnerskap og samskaping. Bydel Nordre Aker har i sin strategiske plan besluttet satsinger på følgende bærekraftsmål:

- Nr. 3: God helse og livskvalitet – fremme god helse og livskvalitet for alle uansett alder
- Nr. 10: Mindre ulikhet – redusere ulikhet uavhengig av økonomi, etnisitet, yrke og utdanning
- Nr. 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn – inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige nærmiljøer
- Nr. 17: Samarbeid for å nå målene: Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

3. Medvirkning i planarbeidet

I 2018 vedtok Bydel Nordre Aker sin første lokale frivillighetsplan. Bydelens første plan på feltet har bidratt til å sette arbeidet med frivillighet på agendaen, og til å gi bydelen økt kunnskap og innsikt om frivillig sektor og viktigheten av å dyrke et sterkt sivilsamfunn.

I mars 2022 startet bydelen et treårig frivillighetsprosjekt. Prosjektet «Satsning frivillighet» har blant annet bidratt med innsikt til utforming av denne planen og er med på å sørge for at planverket utarbeides i henhold til kartlagte behov beskrevet av tjenestene.

Våren 2023 gjennomførte bydelen en digital spørreundersøkelse som ble tilgjengeliggjort for frivillige aktører og bydelens innbyggere generelt. Målet med undersøkelsen var å få svar på hva bydelens innbyggere og frivillige mener bydelen burde gjøre mer av i frivillighetsarbeidet. Av de som svarte hadde de aller fleste erfaring fra organisert frivillighet i en eller annen form. Tiltak rettet mot alle aldersgrupper var representert i tilbakemeldingene.

Bydelen arrangerte også «Åpen dør» hvor publikum var inviterte til en prat med bydelens ansatte og det var tilbud om bistand til å svare på undersøkelsen dersom det var behov for det. Vi finner noen gjennomgående hovedpunkter blant tilbakemeldingene. Dette dreier seg i stor grad om arenaer for samarbeid med bydelen, møteplasser og disponible lokaler. Det fremkom også et ønske om koordinering av frivillig arbeid, og ønsker om et innbyggertorg hvor både enkeltpersoner og organisasjoner kan kontakte bydel ved behov.

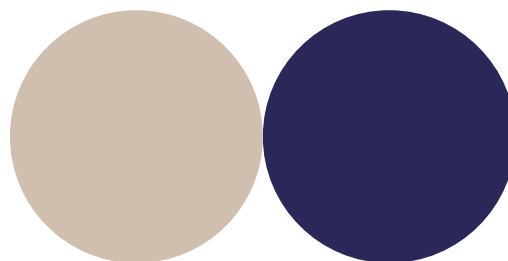
Utkast for planen ble våren 2023 lagt fram for brukerrådene i bydelen; Ungdomsrådet, Eldrerådet og Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne og Kultur- og oppvekstkomiteen, og sendt til bydelens samarbeidsutvalg; Idrettens samarbeidsutvalg, Nordre Aker Musikk- og kulturutvalg og Friluftslivets samarbeidsutvalg. Bydelen ønsket på denne måten å legge til rette for innspill og medvirkning i utforming av endelig plan til politisk behandling.

4. Gjennomføring av planen

Mål og tiltak for ny frivillighetsplan for ny frivillighetsplan er sortert etter de fire aktuelle bærekraftsmålene. Satsingsområdene er styrende for alle sektorer i bydelen. Handlingsplanens mål og tiltak skal innarbeides i bydelens virksomhetsstyring og fremkomme i bydelens årlige økonomi- og handlingsplan, og den skal være gjenstand for rapportering gjennom bydelens rapporteringssystemer.

4.1 Målgruppe for planen

Målgruppen for planen er medarbeidere i bydelen, folkevalgte, frivillige aktører og innbyggere i Bydel Nordre Aker, i tillegg til eksterne aktører som ønsker å kjenne til frivillighetsarbeidet i bydelen.

5. Mål og tiltak

Foto: Maskot / Oslo kommune / NTB

God helse og livskvalitet, et felles ansvar

God helse er en grunnleggende forutsetning for menneskers mulighet til å nå sitt fulle potensial og for å bidra til utvikling i samfunnet. Hvordan helsen vår er påvirkes av nærmiljø, økonomi og sosiale forhold. Dette krever en stor innsats fra både sivilsamfunn, næringsliv og politikere, sammen med bydelen.

Tiltak	Ansvar	Frist
1.1 Alle seksjoner skal i planperioden ha tiltak på frivillighet, og delta i ressursgruppe på frivillighet i bydelen	BNA	Februar 2024
1.2 Frivillige lag inviteres av tjenesteledere til å opptre på bydelens arrangementer og i tjenestene	BNA	Løpende
1.3 Bydelen skal inngå samarbeid med Brann- og redningsetaten og Sanitetskvinnene om Trygghetstreff og brannforebygging for eldre	BNA	2023

1.4	Bydelens dagsenter, hjemmetjeneste etc. skal ha tilbud om mat/spisevenn der frivillige bidrar som matverter	BNA	2023
1.5	Bydelens helse- og omsorgstjenester skal jobbe med likemannsarbeid og erfaringskonsulenter, og inngå samarbeid med organisasjonene om dette. Likemannsarbeid er samhandling mellom personer i samme situasjon, f. eks pårørende til personer med demens sykdom, nedsatt hørsel, nedsatt syn, kreft etc.	BNA	2024
1.6	Bydelen oppfordrer til nominering til Oslo kommune sin frivillighetspris som hedrer en initiativrik person, organisasjon eller forening som har utmerket seg med frivillig innsats til beste for medmennesker i Oslo	BNA	Årlig
1.7	Bydelen skal støtte Nordre Aker Musikk- og kulturutvalgs arbeid med deres årlige utdeling av talentpris	BNA	Årlig

Foto: Nikolai Kobets Freund / Oslo kommune

Mindre ulikhet i bydelen

Bydelen skal være et godt sted å bo, leve og utfolde seg uavhengig av sosiale, økonomiske, funksjonsevne og etniske forhold. En bydel som fremmer samhandling og aktivt lokalengasjement.

Tiltak	Ansvar	Frist
2.1 Bydelen skal gjøre det lettere for frivillige lag, foreninger og organisasjoner å låne lokaler som bydelen disponerer	BNA	2025
2.2 Bydelen utlyser årlig frivillighetsmidler og grønne midler. Bydelen bistår søkere med hjelp til søkeprosessen. Eventuelle prioriteringer bør følge mål og satsinger fra frivillighetsplanen og klima- og miljøplanen	BNA	Årlig
2.3 Bydelen har ambisjon om å arrangere frivilligbørs - en markeds plass der næringsliv, frivillige organisasjoner og offentlige tjenesteprodusenter kan møtes for å inngå sosiale partnerskap og kontrakter om kortsiktig eller langsiktig samarbeid	BNA	2025
2.4 Bydelen er synlig og forbedrer digitale løsninger og kommunikasjon som skal gjøre det mer oversiktlig for innbyggere å vite hvor de kan ta kontakt dersom de ønsker å være frivillig eller søker informasjon om bydelens møteplasser, tilbud og aktiviteter	BNA	2024
2.5 Bydelen skal vurdere muligheter for å legge til rette for språkkafe, f. eks i samarbeid med Deichman bibliotek	BNA	2025
2.6 Bydelen har etablert et prosjekt som heter «Digital hjelp til eldre» og vurderer etablering av flere uformelle tilbud, digitale og fysiske møteplasser til barn og ungdom, familier og eldre	BNA	2026
2.7 Bydelen bidrar inn i det årlige arrangementet Elvelangs	BNA	Årlig
2.8 Bydelen skal videreutvikle «Alle skal med» sammen med idrettslagene og Idrettens samarbeidsutvalg. Økonomi skal ikke være en barriere for skoleelevers deltakelse i idretten i bydelen	ISU	2024

2.9	Det tilrettelegges for ulike frivillige initiativ basert på behov, som for eksempel demenskor, bydelskafé eller liknende	BNA	Løpende
2.10	Bydelen skal samarbeide med brukerorganisasjonene når det arrangeres markeringer av verdensdagen for psykisk helse, funksjonshemmende etc.	BNA	Årlig

Foto: Maskot / Oslo kommune / NTB

Et bærekraftig lokalsamfunn

Bydelen skal være et inkluderende, trygg, robust og bærekraftig lokalsamfunn.

Tiltak	Ansvar	Frist
3.1 BUA Nordre Aker skal videreutvikle satsing på sirkulær økonomi, redesign, deling, ombruk og gjenbruk sammen med nærmiljøet	BUA	2024
3.2 Bydelen skal kartlegge behov, og vurdere etablering av nye møteplasser for frivillig aktivitet i bydelen, fysisk og digitalt, i samarbeid med sivilsamfunnet	BNA	Løpende

3.3	Bydelen skal oppfordre til å spise, dyrke og handle lokalt, gjennom tildeling av grønne midler	BNA	Årlig
3.4	Bydelen skal ta vare på og videreutvikle bydelens innendørs og utendørs møteplasser, inkludert parker, i samarbeid med innbyggere, næringslivet og folkevalgte	BNA	Løpende
3.5	Bydelen skal vurdere gatekunst, scenekunst og graffiti ved egnede steder og arrangementer i bydelen	BNA	Årlig

Foto: Maskot / Oslo kommune / NTB

Samarbeid for å nå målene

Samskaping og tillit for å skape de gode og fremtidsrettede løsningene i bydelen og i nærmiljøet.

Tiltak	Ansvar	Frist
--------	--------	-------

4.1	Alle seksjoner skal jobbe med frivillighet og lære seg metoder ved å ta i bruk veilederen til bydelen om samarbeid med frivillige	BNA	2026
4.2	Bydelen inngår partnerskapsavtaler med frivillig sektor og næringsliv	BNA	Årlig
4.3	Bydelen skal gjennomføre dialogmøter med frivillige for å oppnå samskaping og samhandling	BNA	Løpende
4.4	Bydelen skal vurdere gjennomføring av markedsdag/bydelsdager. Folkevalgte, innbyggere, næringsliv og frivillige aktører inviteres med	BNA	Årlig
4.5	Bydelen skal koble ressurser sammen og ta i bruk verktøy for dette	BNA	Årlig
4.6	Bydelen skal fungere som sekretær for samarbeidsutvalgene Idrett, Musikk og kultur, og Friluftsliv	BNA	Løpende
4.7	Bydelen skal evaluere resultater og effekter av satsingen på frivillighet og den videre organisering og arbeidet i bydelen	BNA	2024
4.8	Bydelen videreutvikler frivilligsentralene som arena for samhandling og samskaping med nærmiljøet; eldre, minoriteter, ungdommer, skoler, barnehager, frivillige organisasjoner etc.	Frivilligsentralen	Løpende
4.9	For å sikre inkludering og medvirkning fra ulike sosiale lag, brukergrupper, etnisiteter og folkevalgte skal bydelen aktivt samarbeide med og søke å inkludere alle grupper i arbeidet med å realisere tiltakene i handlingsplanen	BNA	Løpende

